

ERMENİ SUİKAST KOMİTELERİ TARAFINDAN ŞEHİT EDİLEN RİCALİN AİLE VE EVLATLARINA EMLAK VE ARAZİ VEYA NAKDEN TAZMİNAT İTASI HAKKINDA BAŞVEKÂLETEN GELEN (1/799) NUMARALI KANUN LÂYİHASIYLA DENİZLİ MEBUSU HAYDAR RÜŞTÜ BEYİN (2/511) NUMARALI TEKLİFİ KANUNİSİ VE KAVANİNİ MALİYE VE MUVAZENEİ MALİYE ENCÜMENLERİ MAZBATALARI

Türkiye Cumhuriyeti

Başvekâlet

Kalemi Mahsus Müdüriyeti 29 Kânunuevvel 1341

Adet : 6/6199

Büyük Millet Meclisi Riyasetine

Ermeni suikast komiteleri tarafından şehit edilen ricalin ailelerine ve evlâdına emlak ve arazi veya nakden tazminat itası hakkında Maliye Vekâletince tanzim ve tebliğ olunan ve İcra Vekilleri Heyetinin 23 Kânunuevvel 1341 tarihli içtimasında tezekkür ve Meclisi Âliye arzı tasvip edilen kanun lâyihasıyla esbabı mucibe mazbatasının musaddak sureti leffen takdim olunmuştur.

Muktezasının müstacelen ifasına ve neticesinin işarına müsaade buyurulmasını rica ederim.

Başvekil

İsmet

ESBABI MUCİBE

Memleketimizin daima selâmeti atiyesini ve milletimizin terakki ve tefeyyüzünü ve saadetini emel ve düsturu hareket ittihaz etmiş olmalarından naşi suikasta maruz kalarak şehit edilen erkân ve ricali memleketin milletin yedi emanetine mevdu eytam ve eramilinin ekseri ahvalde duçarı fakrî zaruret oldukları görülmektedir. Büyük mefkûreler arkasında nihayet hayatlarını feda eden zevatı aliyenin aile ve evlâtlarının tehvini âlâmı için onları mükâfatlandırmak emsâlini teşci ve milletin hissi şükranını izhar ve teyit eder. İşte bu mütalaa ile merbut lâyihai kanuniye kaleme alınmıştır.

Türkiye

Büyük Millet Meclisi

Kavanini Maliye Encümeni

1.5.1926

Adet : 81

Kavanini Maliye Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

Ermeni suikast komiteleri tarafından şehit edilen ricalin ailelerine emlakî milliyeden emlak ve arazi veya bunların satılan bedalâtından nakden elli bin liraya kadar tazminat itası hakkında Maliye Vekâletince tanzim ve Heyeti Vekilece bittasvip Meclisi Âliye arz olunan lâyihai kanuniye ve esbabı mucibesi mütalaa ve tetkik olundu. Memleketin selâmet ve saadeti emrinde ibraz ettikleri fedakârlığın kurbanı olan ricalin, milletin yedi emanet ve şefkatine terk ve tevdi ettikleri eytam ve eramilinin refahları encümenimizce de muvafık görülmüş ve bu kabil suikast şehitleri ile efradı ailelerinin isimleri Hükümetten resmen celp edilmiş olmakla birinci madde ona göre tashihen tadil ve diğer mevad badettashih kabul edilerek Muvazenei Maliye Encümenine tevdiine karar verilmiştir.

Kavanini Maliye Encümeni

Reisi

Mazbata Muharriri

Beyazıt

Yozgat

Şefik

Süleyman Sırrı

Kâtip

Aza

Ankara

Van

Hini imzada bulunmamıştır.

Müntip

Aza

Aza

Ordu

Adana

Hamdi

Zamir

Aza

Konya

Mustafa

ERMENİLER TARAFINDAN ŞEHİD EDİLEN
TÜRK RÜESAYI SİYASİYESİNİN EYTAMINA
ERMENİ EMVALİ METRUKESİNDEN MESKEN
TEMLİKİ HAKKINDA DENİZLİ MEBUSU HAY-
DAR RÜŞTÜ BEY VE RÜFEKASININ TEKLİFİ
KANUNİSİ

Riyaseti Celileye

Madde 1. — Ermeniler tarafından siyasi maksat-
larla şehit edilen Türk rüesayı siyasiyesinin zevce
yahut çocuklarına Ermeni emval ve emlakı metruke-
sinden bir mesken temlik olunur.

Madde 2. — İşbu meskenin kıymet ve mahiyeti
şehit edilen zevatın en müreffeh zamanındaki hal ve
şanı nazarı itibara alınarak takdir olunur.

Madde 3. — İşbu kanun tarihi neşrinden itibaren
meridir.

Madde 4. — İşbu kanunun icrayı ahkâmına Ma-
liye ve Dahiliye Vekilleri memurdur.

Denizli	Canik
Haydar Rüştü	Talât Avni
Muş	Bolu
İlyas Sami	Cevat Abbas
Kırklareli	Mardin
Doktor Fuat	Necip
Elâziz	Van
Hüseyin	Hakkı
Kütahya	Ordu
M. Ragıp	Hamdi
Denizli	İzmir
Yusuf	Ahmet Hamdi
Denizli	İstanbul
Doktor Kâzım	Ahmet Hamdi
Kocaeli	Bursa
İbrahim Süreyya	Refet
Burdur	Niğde
Hüseyin Baki	Mehmet Ata
İstanbul	İstanbul
Akçora Yusuf	Edip Servet
Sinop	Siirt
Yusuf Kemal	Halil Hulki
Tekirdağ	İsparta
M. Faik	Hüseyin Hüsnü
Ordu	Malatya
İsmail	M. Hilmi
Kayseri	Siverek
Sabit	Kadri
Yozgat	Gelibolu
Ahmet Hamdi	Celâl Nuri

Artvin	Antalya
Hilmi	Ahmet Saki
Amasya	Afyon
Nafiz	Yozgat
Edirne	Süleyman Sırrı
Hüseyin Rıfki	İçel
Kayseri	Mehmet Emin
Trabzon	Biga
Rahmi	Samih Rifat
Bolu	Şarkikarahisar
Doktor Emin Cemal	İsmail
Kastamonu	Trabzon
Ali Rıza	Hasan
Çankırı	Çankırı
Rifat	Yusuf Ziya
Zonguldak	Şarkikarahisar
Halil	Mehmet Emin
Konya	Urfa
Eyüp Sabri	Ali Fuat
Diyarbakır	Trabzon
İbrahim	Süleyman Sırrı
Giresun	Mardin
Tahir	Ali Rıza
Konya	Sivas
Tevfik Fikret	Rasim
Çorum	Giresun
Münür	Kâzım
Ertuğrul	İstanbul
İbrahim	Adana
İstanbul	Mehmet Kemal
Ahmet Muhtar	Hakkâri
Konya	Asaf
Refik	

İzmir
Mustafa Necati

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Muvazanei Maliye Encümeni
Mazbata Numarası : 222
Esas Numarası : 2/511-1/799

MUVAZENEİ MALİYE ENCÜMENİ MAZBATASI

Riyaseti Celileye

Ermeniler tarafından şehit edilen Türk ricalinin ey-
tamına emvali metrukesinden mesken temlik hakkın-
da Denizli Mebusu Haydar Rüştü Bey ile rüfekasının
teklifi kanunisi ve hükümet tarafından yine bu mev-
zua dair gönderilip Kavanini Maliye Encümenince ta-
dilen kabul edilen lâyihai kanuniye tevhit edilerek

Maliye Vekili Hasan Beyin huzuriyle tetkik ve müzakere edildi. Memleketin selâmeti için çalışmış ricali hükümetten olup, Ermeniler tarafından yapılan suikastlarda şehit düşenler veya bu uğurda idam veya intihar gibi suretlerle duçarı gadrolarak terki hayat edenlerin ailelerinin fakrî zaruret içinde bulunmaları teviz edilmeyeceğinden lâyihai kanuniye bazı tadilat icrasiyle encümenimizce de kabul edilmiş ve muaddel şekli berayı tasdik Heyeti Celileye takdim kılınmıştır. 17.5.1926

Reis	Aza
Çankırı	İstanbul
Mustafa Abdülhalik	Ali Rıza
Aza	Aza
Diyarbakır	Zonguldak
Şeref	Ragıp
Aza	Aza
Sivas	Giresun
Rasim	Musa Kâzım
Aza	Aza
Maraş	Kütahya
Mithat	Mehmet Nuri

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Kanun

Madde 1. — Ermeni suikast komitaları tarafından şehit edilen ricali memleketin aile ve evlâtlarına Heyeti Vekile kararıyle emvali milliyeden elli bin liraya kadar emlâk ve arazi veya emvali mezkûre satış bedellerinden bu miktara kadar tazminatı nakdiye verilir.

Madde 2. — Bu suretle verilen tazminat mukabil-leri Maliye bütçesine açılacak fahi mahsustan mahsup olunur.

Madde 3. — Tarihi neşrinden muteber olan işbu kanunun hükmü birinci maddede zikrolunan şerait altında evvelce şehit edilmiş olan zevatın aile ve evlâtlarına da şâmilidir.

Madde 4. — İşbu kanunun icrayı ahkâmına Heyeti Vekile memurdur.

23 Kânunuevvel 1341

Başvekil	Adliye Vekili
İsmet	Mahmut Esat
Müdafaai Milliyeye Vekili	Bahriye Vekili
Hasta	İhsan
Dahiliye Vekili	Hariciye Vekâleti Vekili
M.Cemil	Mahmut Esat

Maliye Vekili
Hasan Hüsnü

Maarif Vekili
Mustafa Necati

Nafia Vekâleti Vekili
Ali Cenani

Ziraat Vekâleti Vekili
M. Cemil

Ticaret Vekili
Ali Cenani

Sihhiye ve Muaveneti
İçtimaiye Vekili
Doktor Refik

KAVANİNİ MALİYE ENCÜMENİNİN TADİLİ

Madde 1. — Ermeni suikast komiteleri tarafından şehit edilen ricalin merbut cetvelde isimleri muharrer ve evlâtlarına İcra Vekilleri Heyeti kararıyle emvali milliyeden elli bin liraya kadar emlâk ve arazi veya emlâki mezkûre satış bedellerinden bu miktara kadar nakten tazminat verilir.

Madde 2. — Bu suretle verilen tazminat mukabil-leri Maliye bütçesinde açılacak fahi mahsustan mahsup olunur.

Madde 3. — İşbu kanun tarihi neşrinden muteberdir.

Madde 4. — İşbu kanunun icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

MUVAZENEİ MALİYE ENCÜMENİNİN TADİLİ

Ermeni suikats Komiteleri tarafından şehit edilen veya bu uğurda suveri muhtelif ile duçar gadir olan ricalin ailelerine verilecek emlâk ve arazi veya tazminat hakkında kanun lâyihası

Birinci Madde — Ermeni suikast komiteleri tarafından şehit edilen veya bu uğurda suveri muhtelif ile duçarı gadrolan merbut cetvelde isimleri (+) muharrer ricalden her birinin terkettiği efradı ailesinin mecmuuna İcra Vekilleri Heyeti kararıyle emvali milliyeden yirmi bin liraya kadar emlâk ve arazi veya emlâki mezkûre satış bedellerinden bu miktara kadar nakden tazminat verilir.

İkinci Madde — Bu suretle verilen tazminat mukabil-leri Maliye bütçesinde açılacak fahi mahsustan mahsup olunur.

Üçüncü Madde — İşbu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Dördüncü Madde — İşbu Kanunun icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

(+) MERBUT CETVEL

Ermeni Suikast Komiteleri Tarafından Şehit Edilen Rical ve Efradı Ailesi
İsmi Efradı Ailesi

Talât Paşa	Zevcesi Hayriye Hanım, ismi tespit edilemeyen hemşiresi Hanım.
Cemal Paşa	Zevcesi Seniha Hanım, kerimesi Kâmuran Hâzım Hanım, mahdumu Ahmet Behçet Necdet Bey.
Cemal Azmi Bey	Zevcesi Müzeyyen Hanım, mahdumu Yüzbaşı Kemal Ekmele Bey
Bahaettin Şakir Bey	Zevcesi Cenân Hanım, mahdumu Alp ve Celâsin Bey.
Cemal Paşanın Yaveri Süreyya Bey	Validesi Hüseyine, hemşireleri Melâhat ve Müttehhile Hatice Hanımlar, biraderleri Mustafa, Nurettin, Rüçhan Beyler.
Cemal Paşanın Yaveri Nusret Bey	Zevcesi Perihan Elmas Hanım, hemşiresi Nebiye Hanım, biraderi Doktor Nihat Bey.
Sait Halim Paşa	Mahdumları Prens Halim ve Prens Ömer Beyler (Ömer Bey Mısır'dadır)

Tehcir Meselesinden Dolayı Kürt Mustafa'nın Riyaset Ettiği Divanharp Kararıyla İdam Edilenler

Urfa Mutasarrıfı Nusret Bey	Refikası Hayriye Hanım, mahdumları Nasuhi, Ekrem, Mazlum, Tarık Beyler, hemşireleri Faika ve İrfan Hanımlar, biraderi Zonguldak'ta mukim mütekkait Cevdet Bey.
Boğazlıyan Kaymakamı Kemal Bey	Pederi Kereste Gümrüğü Müdürü Arif Bey, validesi Nafia Hanım, kerimeleri Mazhar ve Müşerref Hanımlar, mahdumu Adnan Bey.
Muhakemesinin hini cereyanında firar ve intihar eden Doktor Reşit Bey	Refikası Mazlume Hanım, mahdumları Şinasi, Cezmi, Cehdi Beyler, kerimeleri Fikret, İsmet, mütehhile Nîmet Hanımlar.

